

SUOMEN AKATEMIA

Rahoituksen yleiset ehdot ja ohjeet 2013_2014 soveltamisala päivitys 11_2013 2013 - 2014

Päätös 18.6.2013

Näitä Suomen Akatemian rahoituspäätösten yleisiä ehtoja sovelletaan 1.9.2013 — 31.8.2014 toteutettavissa hauissa ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä. Lisäksi yleisiä ehtoja sovelletaan vuoden 2014—2019 huippuyksikköohjelmaan.

Akatemiahankkeet, akatemiaprofessorin ja akatemiatutkijan tehtävä ja tutkimusmäärärahat, Finland Distinguished Professor Programme (FiDiPro), huippuyksikköohjelmat, kehitystutkimuksen rahoitus, liikkuvuus Suomesta ja Suomeen, tutkijatohtorin tehtävä, tutkimusinfrastruktuurien rahoitus, tutkimusohjelmahankkeet

SISÄLLYSLUETTELO

1. SOVELTAMISALA	4
1.1 Ehtojen ja ohjeitten soveltamisala	4
1.2 Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen	5
2. KOKONAISKUSTANNUSMALLIN SOVELTAMINEN AKATEMIAN TUTKIMUSRAHOITUKSESSA	5
2.1 Rahoitusosuus	5
2.2 Eräitä poikkeuksia kokonaiskustannusmallin soveltamiseen	5
3. RAHOITUSSUUNNITELMASTA POIKKEAMINEN.....	6
3.1 Jos myönnetty määräraha poikkeaa haetusta	6
3.2 Jos myönnetyn määrärahan vuosieriä halutaan muuttaa	6
4. RAHOITUKSEN MAKSAMINEN.....	7
4.1 Ennakot	7
4.2 Maksatuspyynnöt	7
5. RAHOITUKSEN KÄYTTÖ	8
5.1 Yleisperiaatteet	8
5.2 Hankkeen perusedellytykset	8
5.3 Akatemian rahoituksella katettavat kustannukset.....	8
5.4.1 Henkilösivukustannukset	9
5.4.2 Yleiskustannukset	9
5.4.3 Apurahat tutkimushankkeissa.....	10
5.4.4 Liikkuvuus Suomesta ja Suomeen perustuen kahdenvälisiin sopimuksiin	10
5.4.5 Palkkana maksettava liikkuvuustuki: pääsääntöisesti noudatettava mitoitushje tutkijaliikkuvuuden rahoittamiseen	11
5.4.6 Mitoitusohje alle kuuden kuukauden tutkijaliikkuvuudessa ja apurahana myönnettävissä rahoitusmuodoissa: tutkijankoulutus ja työskentely ulkomailla sekä tutkijaliikkuvuuden rahoitus ...	11
5.4.7. Mitoitusohje Suomessa työskentelevien ulkomaisten tutkijoiden apurahoihin.....	12
6. HENKILÖSTÖN PALKKAUS	12
6.1 Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävä	12
6.2 Tutkijatohtorin tehtävä.....	13
6.3 Vastuullisen johtajan palkkakustannukset.....	13
6.4 Palkatun henkilöstön opetusmäärä.....	14
7. AKATEMIAN RAHOITUKSELLA SUORITETTAVAT HANKINNAT	14
7.1 Käyttöomaisuuden hallinta	14

7.2 Avustuksella katettu hankintameno.....	15
8. TUTKIMUSRAHOITUSPÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN.....	15
9. LISÄMÄÄRÄRAHAN MYÖNTÄMINEN.....	17
10. RAHOITUKSEN KÄYTÖN VALVONTA SEKÄ RAHOITUKSEN KESKEYTTÄMINEN JA TAKAISINPERINTÄ.....	17
11. IMMATERIAALIOIKEUDET ELI HENKISEN OMAISUUDEN LAINSUOJA.....	18
12. AINEISTONHALLINTA JA JULKAISEMINEN.....	19
13. TUTKIMUSETIIKKA.....	19
14. SUORITUSPAIKAN RAPORTOINTIVELVOLLISUUS.....	19
15. VASTUULLISEN JOHTAJAN RAPORTOINTIVELVOLLISUUS.....	20
15.1 Tutkimusraportti.....	20
15.2 Tilintarkastuskertomus.....	20
16. ERÄITÄ TUTKIMUSRAHOITUKSEEN SOVELLETTAVIA SÄÄDÖKSIÄ.....	21

1. SOVELTAMISALA

1.1 Ehtojen ja ohjeitten soveltamisala

Tämä asiakirja sisältää sekä ehtoja että ohjeita. Näitä Suomen Akatemian (jäljempänä Akatemia) rahoituksen käytön yleisiä ehtoja ja ohjeita sovelletaan 1.9.2013—31.8.2014 toteutettavissa hauissa ja niiden perusteella tehtävissä rahoituspäätöksissä. Ehtoja ja ohjeita sovelletaan seuraaviin rahoitusmuotoihin ja rahoitukseen:

- akatemiahankkeet
- akatemiaprofessorin tehtävä
- akatemiaprofessorin tutkimuskulut
- akatemiatutkijan tehtävä
- akatemiatutkijan tutkimuskulut
- Finland Distinguished Professor Programme (FiDiPro)
- huippuyksikköohjelmat
- kehitystutkimushankkeet
- liikkuvuus Suomesta ja Suomeen
- tutkijatohtorin tehtävä
- tutkimusinfrastruktuurien rahoitus
- tutkimusohjelmahankkeet

Akatemian rahoituksen käytössä, maksamisessa ja siihen liittyvässä valvonnassa noudatetaan valtionavustuslakia (688/2001) ja näitä ehtoja ja ohjeita.

Huippuyksikön johtajan suorituspaikka vastaanottaa ja hallinnoi Akatemian huippuyksikölle myöntämän rahoituksen. Valtionavustuslain 7 §:n nojalla johtajan suorituspaikan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista huippuyksikköön kuuluvien muiden Akatemian rahoitusta saavien suorituspaikkojen kanssa.

Akatemian rahoituspäätösten yleiset ehdot ja ohjeet koskevat sekä tutkimuksen vastuullista johtajaa että tutkimuksen suorituspaikkaa. Mikäli hakemuksen on saattanut vireille tutkimuksen vastuullinen johtaja ja rahoituksen saaja on Akatemian päätöksen mukaan suorituspaikka, näitä yleisiä ehtoja ovat velvollisia noudattamaan sekä vastuullinen johtaja että suorituspaikka.

Akatemian rahoitusehdot ovat samat riippumatta siitä, onko kysymyksessä valtion organisaatio tai valtionavustuksen saaja. Jos rahoituksella on kytkentä yritystoimintaan, noudatetaan EU:n säädöksiä, jotka koskevat kilpailun vääristämisen ehkäisemistä ja kiellettyjä valtiontukia.

1.2 Rahoituspäätöksen vastaanottaminen ja vahvistaminen

Hakija saa ilmoituksen rahoituspäätöksestä siihen **sähköpostiosoitteeseen, jota hän on käyttänyt kirjautuessaan Akatemian verkkoasiointiin**. Hakija voi verkkoasioinnissa lukea rahoituspäätöksensä ja siihen liittyvät ehdot ja ohjeet.

Jotta rahoitusta voidaan maksaa, on vastuullisen johtajan ja suorituspaikan vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen. Vahvistus on tehtävä Akatemian verkkoasioinnissa kuuden viikon kuluessa päätöspäivästä, ellei päätösilmoituksen erityisehdoissa mainita toisin. Vahvistaminen tarkoittaa sitä, että vastuullinen johtaja ja tutkimuksen suorituspaikka hyväksyvät rahoituspäätöksen sisällön kokonaisuudessaan ja sitoutuvat noudattamaan Akatemian asettamia rahoituksen käyttöön liittyviä ehtoja.

Tutkimuksen huippuyksiköiden ja FiDiPro -professoreiden rahoituksesta tehdään erilliset sopimukset, joten rahoituspäätösten vahvistusta ei tarvita.

2. KOKONAISKUSTANNUSMALLIN SOVELTAMINEN AKATEMIAN TUTKIMUSRAHOITUKSESSA

Akatemian tutkimusrahoituspäätösten valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa sovelletaan pääsääntöisesti kokonaiskustannusmallia. Poikkeukset tästä pääsäännöstä on mainittu kyseisen rahoituksen kohdalla.

Akatemian tutkimusrahoitus on luonteeltaan yhteisrahoitteista toimintaa, jossa rahoitettavan hankkeen kustannuksista vastaa aina vähintään kaksi osapuolta. Rahoitusta haettaessa yliopistot, tutkimuslaitokset ja muut tutkimusorganisaatiot sitoutuvat yhteisrahoitteiseen toimintaan omalla rahoitusosuudellaan.

2.1 Rahoitusosuus

Kokonaiskustannusmallia sovellettaessa Akatemian rahoitusosuus on yleensä enintään 70 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista. Akatemian rahoitusosuus (prosentti) ilmoitetaan tutkijalle päätösilmoituksen kohdassa Laskentaperusteet > HANKKEEN RAHOITUS > Akatemian rahoitus.

Rahoitusosuutta sovelletaan yhtäläisesti hankkeen kaikkiin kustannuksiin eli sekä välittömiin että välillisiin kustannuksiin. Välillisiä kustannuksia ovat hankkeen yleiskustannukset. Akatemian rahoitusosuus on sama koko rahoituskauden ajan, ja samaa osuutta käytetään jokaisessa maksatuspyynnössä.

2.2 Eräitä poikkeuksia kokonaiskustannusmallin soveltamiseen

Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävien palkkojen kustannuslaskentaan ei sovelleta kokonaiskustannusmallia vaan lisäkustannusmallia ja 12,5 prosentin yleiskustannusosuutta. Jos henkilöille on myönnetty tehtävään liittyvää tutkimuskulurahoitusta, tähän rahoitukseen sovelletaan kuitenkin kokonaiskustannusmallia.

Kokonaiskustannusmallia ei myöskään sovelleta

- liikkuvuusapurahoihin eli liikkuvuus Suomeen ja Suomesta
- lisäkustannusmallin mukaan tehtyjen rahoituspäätösten mahdollisiin jatko- ja lisämäärärahopäätöksiin.

Kokonaiskustannusmallista voidaan poiketa myös yhteisrahoitteisissa kansainvälisissä hauissa, joissa rahoittajat ovat päättäneet tutkimushankkeiden rahoituksen ja taloushallinnon menettelytapojen periaatteista.

3. RAHOITUSSUUNNITELMASTA POIKKEAMINEN

Akatemian rahoituspäätöksessä voidaan rahoituksen kokonaissumman lisäksi ilmoittaa hankkeen vuosierät ja menolajit. Kustannusarvioon liittyvät muutokset on ohjeistettu kohdissa 3.1 ja 3.2.

3.1 Jos myönnetty määräraha poikkeaa haetusta

Mikäli Akatemian myöntämä rahoitus poikkeaa haetusta 10 prosenttia tai enemmän eikä vastuullinen johtaja ja tutkimuksen suorituspaikka poikkeamasta johtuen voi hyväksyä päätöksen laskentaperusteita, on hankkeelle mahdollista hakea uutta kustannusarviota. Tällöin vastuullinen johtaja jättää kustannusarvion muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnissa kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus> Kustannusarvion muuttaminen.

Muutoshakemuksen tulee sisältää perustelut ja uusi kustannusarvio. **Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian hankkeelle myöntämää kokonaissummaa. Akatemian rahoitusosuus voi olla enintään 70 prosenttia ellei hakuilmoituksessa ole mainittu toisin.** Kustannusarvion muutoshakemus on tehtävä kuuden viikon kuluessa päätöksestä, ellei päätösilmoituksen erityisehdossa mainita toisin.

3.2 Jos myönnetyn määrärahan vuosieriä halutaan muuttaa

Tämä osio ei koske kehitystutkimuksen rahoitusta.

Päätöksestä ilmoitetusta vuosierästä voi kunakin vuonna poiketa korkeintaan 15 prosenttia. Päätöksessä ilmoitetun kustannusarvion menolajit ovat ohjeellisia ja niistä poikkeaminen on sallittua, vain mikäli se tukee esitetyn tutkimussuunnitelman toteuttamista. Merkittävässä poikkeamisissa on syytä olla yhteydessä päätöksen esittelijään.

Jos tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ei voi sitoutua Akatemian tekemän rahoituspäätöksen vuosieräjakoon ottaen huomioon 15 prosentin liukuman, tekee hän Akatemialle ehdotuksen

tutkimusrahoituksen uusiksi vuosieriksi. Ehdotus vuosierien muutoksesta on tehtävä kuuden viikon kuluessa päätöksestä Akatemian verkkoasioinnissa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus > Kustannusarvion muuttaminen.

Muutosehdotus ei saa ylittää Akatemian päätöksen mukaista hankkeelle myönnettyä kokonaissummaa. Tähän vuosieriä koskevaan uuteen päätökseen ei voi enää hakea muutosta.

4. RAHOITUKSEN MAKSAMINEN

Jotta rahoitusta voidaan maksaa, vastuullisen johtajan ja suorituspaikan on vahvistettava rahoituksen vastaanottaminen Akatemian verkkoasioinnissa. Rahoituspäätösten vahvistusta ei tarvita tutkimuksen huippuyksiköiden ja FiDiPro -professoreiden rahoituksesta (vrt. 1.2.).

Huippuyksikköä johdetaan taloudenpidon näkökulmasta yhtenä hallinnollisena kokonaisuutena. Kutakin maksatuskautta kohden huippuyksikkö lähettää yhden yhteisen maksatuspyynnön.

Akatemia soveltaa kaikkiin rahoitusta saaviin suorituspaikkoihin laskutukseen perustuvaa maksatusmenettelyä. Suorituspaikka vastaa ennakoista ja maksatuspyynnöistä. Taloudenpidossa noudatetaan hyvää hallintoa.

Akatemia vastaanottaa rahoituspäätöksiä koskevia ennakkojen maksatuspyyntöjä ja maksatuspyyntöjä verkkolaskuina. Ennakon maksatuspyynnön ja maksatuspyynnön voi myös tehdä Suomen Akatemian verkkoasioinnin kautta.

4.1 Ennakot

Ennakkoa ei makseta apurahoista eikä tutkimusinfrastruktuurien rahoituksesta.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut voivat hakea Akatemialta ennakkoa. Se on kertaluonteinen, ja sen suuruus on 10 prosenttia Akatemian myöntämästä rahoitusosuudesta.

Ennakkoa haetaan ja se maksetaan aina hankkeen alkamisvuonna. Sitä voi hakea ensimmäisen vuosineljänneksen aikana viimeistään 20.2. hankkeille, jotka ovat alkaneet kyseisen vuoden alussa. Keskellä vuotta alkaneille hankkeille haetaan ennakkoa viimeisen vuosineljänneksen aikana viimeistään 20.11.

Ennakkoa voidaan maksaa niistä rahoituspäätöksistä, joiden suorituspaikka on suomalainen yliopisto tai ammattikorkeakoulu. Ennakon vähimmäismäärä on 7 500 euroa, joka maksetaan kertasuorituksena. Ennakko kuitataan hankkeen päättyessä.

4.2 Maksatuspyynnöt

Tutkimushankkeiden maksatuspyynnöt toimitetaan Akatemiaan neljän kuukauden laskutusjaksoissa: tammikuu-huhtikuu, toukokuu-elokuu ja syyskuu-joulukuu. Maksatuspyynnöt

toimitetaan verkkolaskuina tai Akatemian verkkoasioinnin kautta viimeistään 20.5., 20.9. ja 20.1. tai seuraavaan arkipäivään mennessä.

5. RAHOITUKSEN KÄYTTÖ

5.1 Yleisperiaatteet

Akatemian myöntämää tutkimusrahoitusta saa käyttää ainoastaan rahoituspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Mikäli Akatemia on päätöksessään asettanut myönnölle erityisehdon, sitä on noudatettava.

Rahoitus myönnetään kokonaissummana, jota ei saa ylittää. Rahoitusta voidaan käyttää vain rahoituskauden aikana syntyneisiin menoihin. Vastuullinen johtaja sekä tutkimuksen suorituspaikka vastaavat siitä, että rahoitus käytetään noudattaen päätöstä, näitä yleisiä ehtoja ja ohjeita sekä muita säännöksiä ja määräyksiä.

5.2 Hankkeen perusedellytykset

Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka takaa tutkimushankkeen toteuttamisen perusedellytykset. Nämä määräytyvät tutkimuksen luonteen perusteella, mutta tavanomaiset perusedellytykset ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli esimerkiksi työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (ml. tietohallinto), tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus.

5.3 Akatemian rahoituksella katettavat kustannukset

Akatemian rahoituksella voidaan kattaa sekä hankkeen välittömiä kustannuksia (esim. palkat) että välillisiä kustannuksia (esim. toimitilakustannukset). Kaikkia kustannuksia katetaan samalla päätöksessä mainitulla prosenttiosuudella.

Akatemian myöntämää tutkimusmäärärahaa saa käyttää tutkimushankkeen tutkimussuunnitelmaan liittyviin

- palkkoihin ja palkkioihin sekä henkilöstösivukuluihin
- apurahoihin, joita maksetaan yleensä vain työskentelyyn tai opiskeluun ulkomailla
- ulkomaisen tutkijan korkeintaan vuoden mittaiseen tutkimusvierailuun Suomessa
- matkakuluihin
- laitekuluihin
- seminaarien järjestämiskuluihin
- ulkomaisen tutkijan kutsumisesta aiheutuviin kuluihin
- muihin tutkimushankkeen tutkimussuunnitelman toteutuksesta aiheutuviin välittömiin kulutusmenoihin.

Mikäli Akatemia edellyttää tilintarkastusraporttia hankkeesta, voidaan tilintarkastuskustannukset hyväksyä hankkeen kuluista, vaikka ne syntyisivät hankkeen rahoituskauden jo päätyttyä.

Myös arvonlisävero maksetaan myönnetyllä määrärahalla. Tämän edellytyksenä on, että arvonlisävero jää avustuksen saajan lopullisesti maksettavaksi eikä tämä voi vähentää sitä tilinpidossaan. Ellei arvonlisävero syystä tai toisesta jää tutkimusorganisaation lopulliseksi kustannukseksi, sitä ei voi myöskään sisällyttää Akatemian rahoittaman tutkimushankkeen kustannuksiin. Akatemian rahoituksella ei ole sallittua ylikompensoida avustuksen saajaa maksamalla kustannuksia, jotka eivät jää tämän vastattavaksi.

5.4.1 Henkilösivukustannukset

Henkilösivukustannukset kohdistetaan hankkeelle henkilösivukustannuskertoimen (hsk-kerroin) avulla. Yleensä henkilösivukustannuskertoimena käytetään prosenttiosuutta hankkeelle kohdistettujen välittömien palkkojen määrästä. Henkilösivukustannuskertoimella katettavia kustannuksia ovat ainakin

- palkallisista poissaoloista kertyneet palkat
- lomarahat
- sosiaaliturvamaksut
- eläkemaksut
- tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut
- muut vastaavat työnantajamaksut sekä näiden maksujen palautukset.

Henkilösivukustannuskertoimeen on voitu sisällyttää myös sellaisia muita henkilöstöstä aiheutuvia kustannuseriä (kuten työterveyshuolto), siltä osin kun niitä ei ole sisällytetty yleiskustannuksiin.

5.4.2 Yleiskustannukset

Yleiskustannuksilla tarkoitetaan sellaisia hankkeelle kuuluvia kustannuksia, joita ei kohdisteta hankkeelle suoraan. Yleiskustannusten kohdistaminen tehdään välillisesti, suorituspaikassa sovittujen aiheuttamisperiaatetta noudattavien jakoperusteiden avulla. Hankkeen kustannusten jaottelussa välittömiin ja välillisiin kustannuksiin tulee noudattaa suorituspaikassa yleisesti käytettäviä periaatteita.

Yleiskustannukset kohdistetaan hankkeelle yleiskustannuskertoimen (yk-kerroin) avulla. Yleensä yleiskustannuskertoimena käytetään prosenttiosuutta hankkeelle kohdistettujen tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

Yleiskustannuskertoimella katettavia hankkeen kustannuksia voivat olla muun muassa hallinnon palveluista, koneiden ja laitteiden tukikelpoisista poistoista sekä tilojen käytöstä aiheutuneet kustannukset siltä osin, kun niitä ei käsitellä yleisten laskentaperiaatteiden mukaan välittöminä kustannuksina.

5.4.3 Apurahat tutkimushankkeissa

Akatemian päätöksessä voi olla myönnettynä apurahaa, jota maksetaan yleensä vain työskentelyyn tai opiskeluun ulkomailla sekä muualta kuin EU-maasta kotoisin olevan tutkijan korkeintaan vuoden mittaiseen tutkimusvierailuun Suomessa. Mikäli apurahasta ei ole mainintaa, voi tutkijan suorituspaikka päättää maksaa apurahaa em. tarkoituksiin. Tällöin vastuullinen johtaja tekee perustellun esityksen hankkeensa tutkijalle maksettavasta henkilökohtaisesta apurahasta suorituspaikkansa toimivaltaiselle taholle (henkilöstö-, talous-, yleishallinto tms.).

Myönteisen päätöksen perusteella suorituspaikka voi maksaa tutkimusmäärärahaa apurahaa. Apurahan mitoituksessa suositellaan noudatettavan Akatemian apurahatasoa ([www.aka.fi/Akatemian etusivu](http://www.aka.fi/Akatemian_etusivu) > Rahoitus ja ohjeet > Näin haet > Hakuohjeet).

Akatemia suosittelee, että suorituspaikka selvittää apurahan maksamiseen liittyvät mahdolliset veroseuraamukset verohallinnolta ennen apurahapäätöksen tekemistä. Akatemia ei vastaa apurahan maksamisesta aiheutuvista veroseuraamuksista.

Sekä apurahansaajalla että apurahan myöntäjällä on velvollisuus ilmoittaa apurahasta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle www.mela.fi. Apurahan saajalla on velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutusturva.

5.4.4 Liikkuvuus Suomesta ja Suomeen perustuen kahdenvälisiin sopimuksiin

Tämä osio koskee *Liikkuvuus Suomesta* ja *Suomeen* -apurahoja. Akatemian tekemiä kahdenvälisiä sopimuksia voidaan hyödyntää työskentelyssä ulkomailla, tutkijankoulutuksessa ja ulkomaisten tutkijoiden työskentelyssä Suomessa.

Akatemian myöntämissä henkilökohtaisissa apurahoissa ei sovelleta kokonaiskustannusmallia. Apurahan saa käyttää ainoastaan päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Mikäli Akatemia on päätöksessään asettanut myönnölle erityisehdon, sitä on noudatettava.

Liikkuvuus Suomeen -rahoitukseen sisältyy tutkijalle maksettava henkilökohtainen apuraha.

Liikkuvuus Suomesta -apurahaan sisältyy kuukausittain maksettava apuraha. Myönnettyn apurahaan voi myös sisältyä matkakustannuksia. Perheen matkakulut voivat sisältyä päätökseen, mikäli tutkija ja perhe ovat ulkomailla vähintään kuusi kuukautta. Myönnettyn apurahaan ei ole sisällytetty muuttokustannuksia.

Ne liikkuvuusapurahat, jotka Akatemia myöntää tutkimustyöhön ovat pääsääntöisesti verottomia. Sekä apurahansaajalla että apurahan myöntäjällä on velvollisuus ilmoittaa apurahasta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle www.mela.fi. Apurahan saajalla on velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutusturva.

Lisäksi hän tarkistaa liikkuvuusapurahan kohteena olevan valtion viisumiehdot ja anoo itse viisumin.

Akatemia maksaa henkilölle myönnetyn apurahan kirjallisesta pyynnöstä saajan suomalaiselle pankkitilille kunkin kuukauden 15. päivänä. Maksupyynnössä tulee esittää kuukausierien maksamisen alkamisajankohta. Pyyntössä on ilmoitettava henkilötunnus.

Maksua pyydetään Akatemian maksupyyntölomakkeella, joka on Akatemian verkkosivulla www.aka.fi/Rahoitus ja ohjeet > Rahoituksen käyttö > Lomakkeet > Yksityishenkilön maksupyyntölomake. Pyyntö tulee lähettää allekirjoitettuna postitse Suomen Akatemiaan kuukautta ennen ensimmäistä maksupäivää.

Rahoitusta saanut tutkija raportoi tutkimustyöstään Akatemian verkkoasioinnissa viimeistään rahoituskauden päättymistä seuraavan vuoden kesäkuun 1. päivänä.

5.4.5 Palkkana maksettava liikkuvuustuki: pääsääntöisesti noudatettava mitoitushje tutkijaliikkuvuuden rahoittamiseen

Akatemian tukemissa tutkimushankkeissa (mm. akatemiahankkeet, tutkijatehtävät) voidaan tukea yli kuuden kuukauden kestoista kansainvälistä liikkuvuutta siten, että tuki on perheelliselle tutkijalle 1000 euroa ja perheettömälle tutkijalle 700 euroa kuukaudessa.

Tuki on veronalaista tuloa. Tuen suuruutta määriteltäessä otetaan huomioon voimassaolevat Euroopan unionin Marie Curie -toimissa sovellettavat maakohtaiset korjauskertoimet:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/download?docId=33160>

Dokumentti on: **2013 WORK PROGRAMME PEOPLE** (European Commission C(2012)4561 of 9 July 2012), Table 3.2 Correction Coefficients.

5.4.6 Mitoitusohje alle kuuden kuukauden tutkijaliikkuvuudessa ja apurahana myönnettävissä rahoitusmuodoissa: tutkijankoulutus ja työskentely ulkomailla sekä tutkijaliikkuvuuden rahoitus

Kun tutkimushankkeissa (mm. akatemiahankkeet, tutkijatehtävät) tutkijaliikkuvuus kestää alle kuusi kuukautta, sovelletaan liitetaulukkoa 2.

Apurahan suuruutta määritettäessä apuraha voidaan korottaa

- 15 prosenttia, mikäli tutkija on väitellyt eikä saa muuta palkkaa tai palkkiota
- 20 prosenttia, mikäli tutkijalla on huollettavanaan alaikäisiä lapsia
- enintään 20 prosenttia, mikäli paikallinen kustannustaso on poikkeuksellisen korkea eikä tutkija saa muuta palkkaa tai palkkiota

Valuuttakurssien poikkeukselliset muutokset voidaan ottaa huomioon apurahan suuruutta määritettäessä.

Apurahojen mitoituksessa on otettu huomioon apurahansaajan tarve järjestää eläke-, tapaturma- ja henkivakuutusturvansa.

5.4.7. Mitoitusohje Suomessa työskentelevien ulkomaisten tutkijoiden apurahoihin

Näihin apurahoihin sovelletaan liitetaulukkoa 3.

Lyhytaikaiset vierailut:

Apuraha majoituskorvauksineen 80 – 182 euroa / vrk (sisältää 38 euron henkilökohtaisen apurahan ja enimmillään 147 euron majoituskulut)

Yli kuukauden vierailut majoituskorvauksineen:

Maisteri tai vastaava taso 1 500 – 1 700 euroa / kk

Tohtori tai vastaava taso 1 700 – 2 400 euroa / kk

Professori 2 400 – 4 000 euroa / kk

Erityisen korkeatasoiselle vierailevalle professorille voidaan maksaa myös tässä ilmoitettua suurempaa apurahaa.

Apurahojen mitoituksessa on otettu huomioon apurahansaajan tarve järjestää eläke-, tapaturma- ja henkivakuutusturvansa

6. HENKILÖSTÖN PALKKAUS

Akatemian tutkimusmäärärahalla palkattavan henkilöstön tulee olla palvelussuhteessa. On suositeltavaa, että palvelussuhde kestää vähintään koko rahoituskauden ajan, ellei tutkimushankkeen tutkimussuunnitelman toteuttamiseen liittyvä erityinen syy edellytä lyhyempää palvelussuhdetta.

Tutkijatohtorin tehtäviin palkataan tutkijatohtorit 36 kuukauden pituiseksi jaksoksi.

Akatemian rahoituksella palkattavan henkilöstön palkkauksessa ja palvelussuhteen muissa ehtoissa noudatetaan suorituspaikassa voimassa olevia virka- tai työehtosopimuksia sekä muita määrä- räyksiä palvelussuhteen ehdoista.

6.1 Akatemiaprofessorin ja akatemiattutkijan tehtävä

Akatemiattutkijan ja akatemiaprofessorin palkkaukseen perustuviin määrärahoihin ei sovelleta kokonaiskustannusmallia.

Akatemian myöntäessä rahoitusta akatemiaprofessorin tai akatemiattutkijan tehtävää varten tulee suorituspaikan käyttää tämä määräraha kyseisen tehtävän täyttämiseen. Suorituspaikan tulee ottaa akatemiaprofessori tai akatemiattutkija palvelukseensa vähintään rahoituskaudeksi.

Rahoituspäätöksiin sisältyy 28 prosentin suuruinen henkilösivukulu eikä Akatemia ota vastuuta mahdollisista muista työnantajakohtaisista kustannuksista. Työnantajan tulee kuitenkin huolehtia, että palkkaus ei jää jälkeen suorituspaikan yleisestä palkkakehityksestä.

Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtävä on tarkoitettu ainoastaan hakijan täysipäiväiseen tutkimustyöhön ja siihen liittyvään toimintaan. Työtehtäviin sisältyy ilman erillistä korvausta annettavaa oman alan opetusta ja opinnäytetöiden ohjausta 5 prosenttia vuosityöajasta. Kaikkiaan opetustehtäviin ja muihin omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömiin tehtäviin saa käyttää enintään 10 prosenttia vuosityöajasta.

Mikäli akatemiaprofessorin tai akatemiaturkijan tehtävän saanut henkilö ei voi jatkaa tehtävässään esimerkiksi toiseen työtehtävään siirtymisen tai muun syyn vuoksi, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus.

6.2 Tutkijatohtorin tehtävä

Tutkijatohtorin tehtävä on tarkoitettu täysipäiväiseen tutkimustyöhön, ja hän on palvelussuhteessa rahoituskauden ajan suorituspaikkaansa. Tutkijatohtorin tehtävänä on esitetyn tutkimussuunnitelman mukainen tutkimustyö. Lisäksi Akatemia suosittelee, että tutkijatohtori ohjaa oman alansa opinnäytetöitä ja antaa oman erikoisalansa opetusta.

Rahoitus on tarkoitettu tutkijatohtorin palkkakustannuksiin, jotka määräytyvät suorituspaikan palkkausjärjestelmän mukaisesti. Määräraha on toisin sanoen tarkoitettu tutkijatohtorin 36 kuukauden palkkaan.

Lisäksi tutkijatohtorille on voitu myöntää rahoitusta tutkimuskuluihin, jotka aiheutuvat tutkimustyöstä ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Rahoituksesta voidaan maksaa apurahaa määrääjäksi ulkomailla työskentelyä varten suorituspaikan suostumuksella.

Mikäli tutkijatohtorin tehtävän saanut henkilö ei voi jatkaa tehtävässään esimerkiksi toiseen työtehtävään siirtymisen tai muun syyn vuoksi, on asiasta ilmoitettava välittömästi Akatemiaan. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus joko *Tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan* (kun rahoitusta ei ole käytetty) tai *Tutkimusmäärärahasta luopuminen osittain* (kun rahoitusta käytetty).

6.3 Vastuullisen johtajan palkkakustannukset

Lähtökohtana on, että tutkimushankerahoitus on tarkoitettu ensisijaisesti hankkeessa päätoimisesti ja kokoaikaisesti työskentelevien tutkijoiden palkkaukseen sekä hankkeen muihin kuluihin.

Hankkeen rahoitettaviksi kustannuksiksi voidaan kokonaiskustannusmallin mukaisesti sisällyttää akatemia- ja tutkimusohjelmahankkeen vastuullisen johtajan palkkakuluja. Vastuullisen johtajan palkkakustannuksia on mahdollista rahoittaa nelivuotisessa tutkimushankkeessa korkeintaan kuuden kuukauden tehollista työaikaan vastaava määrä hankkeen kokonaiskustannuksista, ellei rahoituspäätöksessä ole todettu toisin. Tämä vastaa noin yhtä työpäivää viikossa tai puoltatoista kuukautta vuodessa. Tätä tutkimushankkeen vastuullista johtajaa koskevaa linjausta voidaan soveltaa myös Akatemian aiemmin tekemiin ja edelleen voimassa oleviin kokonaiskustannusmallin mukaisiin päätöksiin kirjanpituovuodesta 2011 alkaen.

Tämän lisäksi akatemiahankkeen vastuullisen johtajan palkkaukseen voidaan myöntää enintään vuoden rahoitus tutkimuksellisesti hyvin perustellusta syystä; tällainen voi olla myös ulkomailla tapahtuva työskentely, kotimaahan paluu sekä toiseen tutkimusorganisaatioon tai Suomessa sijaitsevaan yritykseen siirtyminen. Palkkauksella edistetään akatemiahankkeen toteutumismahdollisuuksia. Tästä on oltava maininta päätösilmoituksen erityisehdossa.

6.4 Palkatun henkilöstön opetusmäärä

Akatemia suosittelee, että sen rahoittamat väitelleet tutkijat antavat ilman eri korvausta 5 prosenttia työehtosopimuksen mukaisesta vuosityöajastaan omaan tutkimustyöhönsä liittyvää opetusta tai opinnäytetöiden ohjausta. Opetustehtäviin tai muihin omaan tutkimustyöhön välittömästi kytkeytymättömiin tehtäviin ei tulisi kuitenkaan käyttää yli 10 prosenttia vuosityöajasta.

Akatemia suosittelee, että mikäli Akatemian rahoittamat tutkijakoulutettavat antavat opetusta, sen tulee liittyä heidän omaan tutkimustyöhönsä ja olla enintään 5 prosenttia heidän vuosityöajastaan. Opetustyö ei saa viivästyttää väitöskirjatyötä.

7. AKATEMIAN RAHOITUKSELLA SUORITETTAVAT HANKINNAT

Rahoituksen saaja on velvollinen selvittämään, sovelletaanko Akatemian rahoittamassa tutkimushankkeessa suoritettavaan hankintaan lakia julkisista hankinnoista. Lisäksi vastuullisen johtajan on huolehdittava tarvittaessa siitä, että hankinta kilpailutetaan hankintalaissa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

7.1 Käyttöomaisuuden hallinta

Akatemian rahoituksella hankitut tarvikkeet, laitteet ja kirjallisuus jäävät suorituspaikan omistukseen ja hallintaan. Osapuolet voivat keskenään sopia muusta menettelystä tutkimusinfrastruktuurin asioissa; sopimus tulee tehdä kirjallisesti ja ilmoittaa siitä Akatemialle jo infrastruktuurirahoitusta haettaessa.

Usean suorituspaikan yhteishankkeissa tulee osapuolten kesken kirjallisesti sopia infrastruktuurin käytöstä, omistusosuuksista ja sijoituspaikasta, myös rahoituskauden jälkeisenä aikana.

Jos rahoitus on myönnetty tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettäväksi omaisuuden hankintaan tai perusparannukseen, omaisuutta ei saa pysyvästi käyttää muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistusoikeutta tai hallintaoikeutta ei myöskään saa luovuttaa toiselle omaisuuden käyttöaikana, josta määrätään valtionavustuspäätöksessä.

7.2 Avustuksella katettu hankintameno

Akatemia edellyttää, että poistoihin sovelletaan seuraavaa kirjanpitolautakunnan yleisohjetta: Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa 16.10.2007 suunnitelman mukaisista poistoista annetaan kirjausohje tilanteessa, jossa on kyse saadusta investointiavustuksesta.

Yleisohjeen kappaleessa 2.5 tarkennetaan asiaa. Suorituspaikka kirjaa tällaisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintaan saadun avustuksen vakiintuneen kirjanpitokäytännön mukaan menonsiirtona hankintamenoa vähennykseksi.

Tällöin poistolaskennassa poistopohjana pidetään saadulla avustuksella vähennettyä hankintamenoa määrää. Taseen vastaavia koskevissa liitetiedoissa ilmoitetaan tällöin olennaisuuden periaatetta noudattaen kyseisen käyttöomaisuuden koko hankintameno ja siitä investointiavustuksella katettu määrä.

8. TUTKIMUSRAHOITUSPÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN

Jos Akatemian rahoituspäätöksen sisältöä tai rahoituksen käyttöä on tarvetta muuttaa ja muutokset ovat oleellisia, on niihin saatava etukäteen Akatemian hyväksyntä. Tarvittaessa Akatemia muuttaa rahoituspäätöstä hakemukseen perustuen.

Rahoituspäätöksen muuttamista voi hakea suorituspaikka. Vastuullinen johtaja jättää muutoshakemuksen Akatemian verkkoasioinnin kautta kohdassa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus.

Hakemuksen on sisällettävä riittävät perustelut sekä asian käsittelyn kannalta tarpeelliset tiedot.

Rahoitusta koskeviin asioihin voi hakea muutosta vain rahoituksen voimassaoloaikana, kuitenkin viimeistään kaksi kuukautta ennen rahoituskauden päättymistä. Muutoshakemukseen liitetään asiaa oleellisesti koskevat asiakirjat (esimerkiksi työstä vapautuspäätös, Kelan päätös, suorituspaikan sitoumus).

Oleellisia ja siten etukäteen Akatemian hyväksyntää vaativia muutoksia ovat

- kustannusarvion ja/tai vuosierien muuttaminen (ks. 3.1 ja 3.2)

- päätöksen ehtojen tai käyttötarkoituksen muuttaminen ja tutkimussuunnitelman olennaiset muutokset kuten tutkimusaiheen muutos
- rahoituskauden pidentäminen
- sopimuksen mukaisen kustannusarvion esittäminen
- suorituspaikan vaihtaminen
- tutkimusmäärärahasta luopuminen kokonaan
- tutkimusmäärärahasta luopuminen osittain
- varasijasta luopuminen
- vastuullisen johtajan vaihtuminen

Rahoituskauden pidentäminen

Rahoituskautta voidaan hakemuksesta pidentää vain erityisestä syystä, kuten hankkeessa Akatemian rahoituksella työskentelevän tutkijan äitiys-, isyys, vanhempain- tai hoitovapaan, varusmies- tai siviilipalvelu taikka pitkäaikainen sairaus. Edellytyksenä on, ettei tutkijalle ole otettu sijaista ja henkilö palaa työskentelemään tutkimushankkeeseen Akatemian rahoituksella. Hoitovapaan perusteella rahoituskautta voidaan kuitenkin pidentää enintään vuodella.

Rahan käyttämättä jääminen ei ole peruste jatkaa rahoituskautta.

Suorituspaikan vaihtaminen

Tutkimuksen suorituspaikan vaihtamista koskevan hakemuksen tekee hankkeen vastuullinen johtaja. Hakemukseen on liitettävä alkuperäisen suorituspaikan suostumus, ja uuden suorituspaikan sitoumus ja taloushallinnon antama selvitys varainkäytöstä siirron ajankohtana. Vastuullinen johtaja varmistaa uuden suorituspaikan kanssa, että rahoitus riittää tutkimussuunnitelman toteuttamiseen uudessa suorituspaikassa. Tutkimuksen suorituspaikan muutos tulee ajoittaa seuraavan maksatuskauden alkuun (kts. 4.2). Muutos on mahdollinen toukokuusta, syyskuusta ja tammikuusta alkaen. Sen edellytyksenä on, että rahoituspäätöstä koskeva alkuperäisen suorituspaikan viimeinen maksatuspyyntö on toimitettu Akatemiaan ja se on maksettu.

Suorituspaikan vaihtuessa tarkistetaan rahoituspäätökseen sisältyvät laskennalliset kertoimet (hsk- ja yk-kerroin). Vastuullinen johtaja ja uusi suorituspaikka vahvistavat käytettävät kertoimet Akatemian verkkoasioinnissa suorituspaikan sitoumuksen yhteydessä.

Vastuullisen johtajan vaihtuminen

Hankkeen vastuullisen johtajan voi poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä vaihtaa kesken rahoituskauden. Hakemukseen liitetään sekä entisen että uuden vastuullisen johtajan allekirjoittama perustelu muutokselle. Mikäli asiaan liittyy myös suorituspaikan vaihdos, kts. edellinen kohta.

Huippuyksikön johtaja tai varajohtaja voidaan perustellusta syystä vapauttaa tehtävästään ja määrätä tilalle uusi johtaja tai varajohtaja. Huippuyksikkö valitsee keskuudestaan uuden johtajan/varajohtajan. Edellytyksenä vaihdolle on kaikkien rahoittajien/suorituspaikkojen suostumus.

9. LISÄMÄÄRÄRAHAN MYÖNTÄMINEN

Mikäli hankkeen kustannuslaskentaan sovelletaan lisäkustannusmallia, hankkeelle voidaan myöntää lisärahoitusta tutkijan äitiysvapaan tai pitkäaikaisen sairauden takia. Jos lisärahoitusta myönnetään, sovelletaan niitä periaatteita, jotka ovat olleet voimassa, kun kyseisen hankkeen rahoituspäätös alun perin tehtiin. Hankkeen vastuullinen johtaja hakee lisämäärärahaa rahoituskauden pidentämishakemuksen yhteydessä Akatemian verkkoasioinnissa Omat hakemukset > Päätetyt > Tee muutoshakemus > Rahoituskauden pidentäminen.

10. RAHOITUKSEN KÄYTÖN VALVONTA SEKÄ RAHOITUKSEN KESKEYTTÄMINEN JA TAKAISINPERINTÄ

Akatemialla on oikeus seurata ja valvoa myöntämänsä rahoituksen käyttöä sekä tarkastaa rahoituksen saajan taloutta ja toimintaa, jos se on tarpeen rahoituksen käytön valvonnassa. Akatemialla on myös oikeus tarkastaa tutkimustyön toteuttamista, tilinpitoa ja rahoituspäätöksen ehtojen noudattamista.

Suorituspaikka ja tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ovat velvollisia antamaan tarkastuksen suorittajan käytettäväksi kaikki tarpeelliset tili- ja muut asiakirjat ja tiedot sekä avustamaan tarkastuksessa. Sekä suorituspaikan että tutkimushankkeen vastuullisen johtajan on pyynnöstä annettava muutenkin Akatemialle tietoja tutkimuksesta ja varojen käytöstä.

Vastuullisen johtajan ja suorituspaikan tulee viipymättä ilmoittaa Akatemialle tutkimusmäärärahan käyttöön vaikuttavista muutoksista kuten jos tutkimussuunnitelman toteuttamiseen on saatu muuta rahoitusta tai tuloa. Jos muuta rahoitusta tai tuloja on enemmän kuin Akatemiaan jätetyn hakemuksen kustannusarviossa on esitetty, voi Akatemia velvoittaa suorituspaikkaa palauttamaan Akatemian rahoituksesta vastaavan osan, joka ylittää kustannusarvion.

Akatemia voi keskeyttää tai määrätä rahoituksen lopetettavaksi tai periä rahoituksen tai sen osan takaisin. Näin voidaan toimia, jos on perusteltua aihetta epäillä, että vastuullinen johtaja tai suorituspaikka on

- käyttänyt rahoitusta muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty
- antanut sellaista väärää tai harhaanjohtavaa tietoa, joka olisi voinut vaikuttaa rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin

- muuten rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai rahoituspäätöksen ehtoja.

Valtionavustuksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa rahoitus tai sen osa Suomen Akatemian pankkitilille.

POHJOLA PANKKI OYJ

IBAN: FI22 5000 0121 5007 70

BIC: OKOYFIHH

SWIFT: POHJOLA BANK PLC HELSINKI FINLAND

Palautuksessa tulee mainita Akatemian päätösnumero. Jos palautettava määrä on enintään 10 euroa, sitä ei tarvitse palauttaa.

Valtionavustuksen palauttamisesta ja takaisinperinnästä on säädetty valtionavustuslain 5. luvussa.

Palautettavan ja takaisin perittävän avustuksen korko

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittävälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3§:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Mikäli takaisin perittävää avustusta ei ole maksettu takaisin Akatemian asettamaan eräpäivään mennessä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n mukaan.

Vuotuinen viite- ja viivästyskorko löytyy Suomen Pankin verkkosivulta www.suomenpankki.fi.

11. IMMATERIAALIOIKEUDET ELI HENKISEN OMAISUUDEN LAINSUOJA

Immateriaalioikeuksia tai aineettomia oikeuksia ovat muun muassa tekijänoikeus, patenttioikeus, tavaramerkkioikeus, hyödyllisyysmallioikeus, mallioikeus, toiminimioikeus, integroitujen piirien ja piirimallien suoja sekä kasvinjalostajan oikeus. Immateriaalioikeudet ovat rakenteeltaan omistusoikeuden kaltaisia yksinoikeuksia. Ne suojaavat joko luovaa toimintaa (esimerkiksi tekijänoikeus ja patenttioikeus) tai kaupallisia tunnusmerkkejä (esimerkiksi tavaramerkkioikeus ja toiminimioikeus).

Akatemia kehottaa rahoituksen saajia sopimaan kirjallisesti rahoitettavan hankkeen tulosten omistus- ja käyttöoikeuksista hankkeen kaikkien osapuolten kesken mahdollisimman pian rahoituspäätöksen jälkeen. Samoin osapuolten tulisi hankkeen käynnistyessä sopia hankkeen käyttämien aineistojen omistus- ja käyttöoikeuksista.

Niissä tutkimuksen suorituspaikoissa, joihin sovelletaan korkeakoulueksintölakia, katsotaan Akatemian rahoittama tutkimus korkeakoulueksintölain tarkoittamaksi sopimustutkimukseksi. Sen mukaan korkeakoululla on ensisijainen oikeus tutkimuksessa syntyneisiin keksintöihin. Muissa suorituspaikoissa sovelletaan lakia oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin.

12. AINEISTONHALLINTA JA JULKAISEMINEN

Akatemian rahoittamien tutkimushankkeiden (ml. tutkimusinfrastruktuurien rahoitus) tulee aina mainita tieteellisissä julkaisuissaan, että tutkimus on toteutettu Suomen Akatemian rahoituksella.

Akatemia kehottaa, että

- Akatemian rahoittamat tutkijat julkaisevat tutkimusartikkelinsa Internet-tietoverkon avoimissa tiedejulkaisuissa silloin, kun alalla on valittavissa julkaisuja, jotka ovat perinteisiin tilausmaksullisiin lehtiin verrattuna vähintään samantasoisia ja sähköisessä muodossa
- artikkeli tallennetaan avoimesti saatavilla olevaan sähköiseen arkistoon, ellei sitä ole julkaistu avoimessa verkkojulkaisussa
- kaikista julkaistuista tutkimusartikkeleista tallennetaan rinnakkaiskopiot suomalaisiin avoimiin elektronisiin julkaisuarkistoihin

Akatemian rahoittamissa tutkimushankkeissa luodut kieliaineistot saatetaan muiden tutkijoiden käyttöön FIN-CLARIN- järjestelmän kautta Akatemian rahoittamat tutkimushankkeet luovuttavat hanketta varten kootun yhteiskuntatieteellisen aineiston Tampereen yliopistossa sijaitsevan yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston (FSD) käyttöön, ks. www.fsd.uta.fi. Luovutus tapahtuu mahdollisimman pian Akatemian rahoituksen päättymisen jälkeen.

13. TUTKIMUSETIIKKA

Akatemia edellyttää, että kaikessa sen rahoittamassa tutkimuksessa noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan *ohjeita Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa*.

Suorituspaikka sitoutuu ilmoittamaan Akatemian kirjaamoon, mikäli Akatemian rahoitusta saaneen hankkeen vastuullisen johtajan tai tutkijan toimista käynnistetään tutkinta hyvän tieteellisen käytännön loukkaamisesta.

14. SUORITUSPAIKAN RAPORTOINTIVELVOLLISUUS

Maksatuspyyntöön liittyvän raportoinnin lähtökohtana toimii liikekirjanpitoon perustuva projektikirjanpito, johon suorituspaikka kirjaa hankkeen välittömät kustannukset. Tämän lisäksi projekteille kirjattavat laskennalliset yleiskustannukset sekä henkilösivukustannukset johdetaan

yhteisön kustannuslaskennasta. Laskennallisista kustannuseristä suorituspaikka toimittaa erilliset yhteisön tilinpäätökseen perustuvat selvitykset tiedoksi vuosittain Akatemian kirjaamoon.

Jos rahoituksen saaja ei pysty luotettavasti laskemaan tai ei muusta syystä esitä kirjanpidosta johdettua kerrointa, Akatemia hyväksyy hsk -kertoimen, joka on suuruudeltaan enintään 50 prosenttia projektin tehollisen työajan palkoista.

Jos rahoituksen saaja ei pysty luotettavasti laskemaan tai ei muusta syystä esitä kirjanpidontiedoistaan johdettua kerrointa, Akatemia hyväksyy yk -kertoimen, joka on suuruudeltaan enintään 20 prosenttia projektin tehollisen työajan palkkojen ja henkilösivukustannusten yhteismäärästä.

Rahoituspäätöksessä hyväksytyä henkilösivukerrointa ja yleiskustannuserrointa suorituspaikka käyttää koko rahoituskauden ajan. Lisäkustannusmallin mukaisiin rahoituspäätöksiin sovelletaan niihin sisältyvää 12,5 prosentin yleiskustannuserrointa.

Akatemia pyytää kokonaiskustannusmallin mukaisten hankkeiden kustannuslajeista kokonaistoteutumätiedot projektin alusta alkaen sekä kyseisen kauden toteutumätiedot. Lisäksi vastaavat tiedot tulee ilmoittaa Akatemian rahoitusosuudesta. Akatemian rahoitusosuuden laskentaperusteena käytetään päätöksen mukaista Akatemian rahoitusosuuden prosenttia. Akatemian rahoituksen määrä ja rahoitusosuus ilmoitetaan rahoituspäätöksessä.

Henkilötyöraportointi on osa maksatuspyyntöä. Tarvittaessa Akatemia vastaanottaa henkilötyötietoja myös tiedostona, jossa on kaikki tarvittavat tietokentät.

15. VASTUULLISEN JOHTAJAN RAPORTOINTIVELVOLLISUUS

15.1 Tutkimusraportti

Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan tulee laatia ja lähettää Akatemiaan tutkimusraportti viimeistään rahoituskauden päättymistä seuraavan kesäkuun 1. päivänä. Kun kyseessä on kehitystutkimushanke, vastuullinen johtaja toimittaa lisäksi rahoituskauden päätyttyä yhden kappaleen hankkeen Akatemian rahoituksella tuotetuista julkaisuista ulkoasiainministeriölle. Raportoinnista on annettu erikseen ohjeet, ks. www.aka.fi > Rahoitus ja ohjeet > Raportointi.

Huippuyksikkö raportoi toiminnastaan Akatemialle kerran vuodessa, ks. www.aka.fi > Rahoitus ja ohjeet > Raportointi.

15.2 Tilintarkastuskertomus

Jos tutkimusohjelmahankkeen tai huippuyksikön rahoituspäätöksessä ilmoitettu Akatemian myöntämän rahoituksen kokonaissumma ylittää 1 000 000 euroa, toimittaa hankkeen vastuullinen johtaja Akatemialle tilintarkastuskertomus tutkimusrahoituksen käytöstä hankkeessa.

Tilintarkastuskertomus toimitetaan Akatemiaan tutkimusohjelmarahoituksen päättyessä. Huippuyksikön kertomus puolestaan toimitetaan kolmannen ja kuudennen vuoden rahoituksen jälkeen.

Jos tutkimusinfrastruktuurin rahoituspäätöksessä ilmoitettu Akatemian myöntämän rahoituksen kokonaissumma ylittää 1 000 000 euroa, toimittavat hankkeen suorituspaikka ja vastuullinen johtaja yhteistyössä Akatemialle tilintarkastuskertomuksen tutkimusrahoituksen käytöstä hankkeessa. Tilintarkastuskertomus toimitetaan Akatemiaan infrastruktuurirahoituksen päättyessä.

Tilintarkastuskertomus jätetään seuraavan kalenterivuoden tammikuun 31. päivään mennessä. Tutkimuksen suorituspaikka tai vastuullinen johtaja huolehtii tilintarkastuskertomuksen toimittamisesta Akatemian kirjaamoon.

Tilintarkastuskertomus voidaan kuitenkin myös tarvittaessa pyytää erikseen.

16. ERÄITÄ TUTKIMUSRAHOITUKSEEN SOVELLETTAVIA SÄÄDÖKSIÄ

Tutkimusmäärärahan käytössä, maksamisessa ja siihen liittyvässä valvonnassa noudatetaan mm.

- valtionavustuslakia
- valtion talousarviosta annettua lakia ja asetusta
- julkisista hankinnoista säädettyä lakia ja asetusta
- valtion talousarviota ja sen soveltamismääräyksiä
- muita valtion varojen käyttöä koskevia yleisiä säännöksiä ja määräyksiä.

Suorituspaikassa noudatetaan voimassa olevia sisäisiä sääntöjä, määräyksiä tai ohjeita, mikäli ne eivät ole ristiriidassa Akatemian määräämien ehtojen kanssa.